

Søkertall april 2015 (se tabell siste side)

Notat fra Rådgiver Harald Åge Sæthre

Generelt

Fakultetet har i 2015 en liten reduksjon i søkertallet på 3 %. Fortsatt er imidlertid det samlede søkertall på et høyt nivå sammenlignet med søkertallene for 7-8 år siden.

Denne gangen er det studieprogram rettet mot olje og gass næringen som trekker mest ned, og studier i informatikk som trekker mest opp. Informatikk har som matematikk hadde i 2014 fått god uttelling for å dele opp studiet samtidig er det nasjonalt økt interesse for informatikkstudier.. Høye søkertall til de nye studieprogrammene i informatikk kommer på toppen av at de opprinnelige programmene opprettholder og til og med har en mindre vekst i søkningen. Det er også verdt å merke seg at kjemi har en mindre økning fra fjorårets relativt sett høye tall og har nå doblet søkningen fra årene før 2013. Også Nanoteknologi har en markert økning noe som er spesielt interessant siden NTNU opplever en nedgang på tilsvarende studium.

For øvrig kan det i 2015 se ut som om MN-Universitetet i Bergen stagnerer/har nedgang i søkertall på en del studieprogram hvor det nasjonalt er en vekst, og da spesielt ved NTNU og UiO. Mye kan tyde på at den særegne veksten ved MN-Universitetet i Bergen i årene 2000 – 2004 nå blir hentet inn ved andre læresteder.

Fakultetet har 1,78 søkere pr studieplass opp fra 1,61 i 2012 og 1,55 i 2011. Dette på tross av at antallet studieplasser også har økt i perioden.

Søkertallsutviklingen ved fakultetet

Fakultetet opplevde like etter tusenårsskiftet (2000 – 2004) en samlet vekst i søkertallene samtidig som søkertallene til realfag og teknologi gikk kraftig ned nasjonalt.

Da Kvalitetsreformen ble innført i 2003 ble det opptak til en rekke studieprogram istedenfor til fakultetet. Tendensen den gang var at mange studieprogram ved et lærested økte antall førsteprioritetssøkere, noe vi også ser nå ved oppsplittingen av studieprogrammet i matematikk og informatikk. Da kravene til fordypning i matematikk og naturfag ble innført i 2005 ble det en reduksjon i søkertallene på 16 % en reduksjon som ble opprettholdt frem til og med 2008.

Veksten etter 2008 har stort sett vært en del av en nasjonal trend.

Primærsøkere	MN - UIB	Merknader
2000	549	
2001	585	
2002	707	
2003	721	Kvalitetsreformen
2004	852	
2005	719	Opptakskrav
2006	697	
2007	723	
2008	717	
2009	894	Finanskrise
2010	915	
2011	1003	
2012	1134	
2013	1276	
2014	1288	
2015	1254	

De enkelte fagene

Geologi og Geofysikk (faste jord)

Geologi har i år en reduksjon på 31 % i søkertallet etter rekordsøkningen i 2013 og 2014. Fortsatt ligger søkertallene godt over tallene fra før 2011, og langt over søkertallene like etter tusenårsskifte med 28 søkere i 2005.

Geofysikk (faste jord) har en svært lik utvikling i søkertallene, noe som antyder at årsakssammenhengene er mye de samme.

Nasjonalt ser man også en nedgang, tilsvarende ved UiT, noe mer moderat ved UiO og NTNU.

Biologi, Havbruksbiologi og Fiskehelse

Biologi har stabile søkertallet etter dippen i 2012, mens havbruksbiologi fortsatt har lave tall. Det positive er at fiskehelse som opprettholder de rekordhøye søkertallet fra 2013 og 2014.

Nasjonalt: For biologi har NMBU en markert vekst i søkertallet og UiO og UiT har også en klar vekst. UiO etter en dipp i 2014. Men NTNU og UiA har tilsvarende stabile søkertall som UiB. Fiskeri og havbruk har ytterligere vekst i søkertallet ved UiT og har nå 108 søkere mot 16 søkere til tilsvarende studium ved Universitetet i Bergen! Havbruksdrift og ledelse ved UiN har en enda mer markert vekst i søkningen til 78 i 2015 fra 35 i 2014. Innen Fiskehelse har Tromsø doblet søkertallet etter å ha endret navnet på studieprogrammet til akvamedisin. Fortsatt er imidlertid søkertallet langt under søkertallet til Universitetet i Bergen.

Molekylærbiologi

Molekylærbiologi har nå i flere år stabilisert seg med søkertall over 50 og nå med sitt høyeste med 62. Molekylærbiologi har noen år vært et lukke studium, og det er verdt å merke seg at en slik lukking ikke nødvendigvis medfører økt søkning året etter!

Nasjonalt opplever også NTNU en vekst på 45 % etter en vekst da på 20 % i 2014. NMBU har også en stor vekst på 39 %. UiO også en vekst på 6 % selv etter over 50 % vekst i 2014. Da riktignok etter en større nedgang i 2013.

Kjemi

En mindre vekst i 2015 etter en så markert vekst i 2014 tyder på at Kjemi kan etablere seg med søkertall over antall studieplasser.

Nasjonalt er det også vekst ved NTNU, UiO og NMBU, men en nedgang i søkertallene til UiT. Totalt er det fortsatt relativt lave søkertall nasjonalt til kjemi.

Nanoteknologi

Studiet har i 2015 sitt høyeste søkertall noensinne med 55 (44 i 2014).

Også UiO opplever en vekst av søkere til sitt studium i Materialer, energi og nanoteknologi Nano-studier ved NTNU har imidlertid en klar nedgang i søkere selv om de fortsatt har mer enn 3 ganger så mange førsteprioritetssøkere som Universitetet i Bergen..

Fysikk

Søkning til fysikk har nå stabilisert seg på over 50 gjennom flere år og Fysikk har da flere førsteprioritetssøkere enn studieplasser.

Nasjonalt har UiO for andre år på rad en markert økning, men om det er fysikk eller geofysikk som trekker er usikkert. NTNU har en vekst på begge sine fysikk-studier med 31 % vekst på det ordinære og 11 % vekst til siv.ing. (Totalt 119 og 255). Med få studieplasser ved NTNU vil Universitetet i Bergen måtte regne med en del studenter med fysikk ved Universitetet i Bergen på lavere prioritet.

Matematikk

Matematisk institutt opplever noe reduksjon i søkertallet etter de høye søkertallene i 2014. Nedgang fordeler seg rimelig jevnt på de 4 programmene. Nasjonalt opplever NTNU igjen en vekst i søkere til matematiske fag, også UiO, UiT og UiS opplever en oppgang i søkningen til sine matematikkprogram.

Meteorologi og oseanografi

Studiet har noenlunde samme søkertall som i 2014, 2013 og 2012. Tall som ligger markert lavere enn tallene fra 2010 og 2011.

Ved UiO har de en klar vekst i sitt blandingsstudium med fysikk for tredje året på rad.

Informatikk

Informatikk har som matematikk hadde i 2014 fått god uttelling for å dele opp studiet. Høye søkertall til de nye studieprogrammene kommer på toppen av at de opprinnelige programmene opprettholder og til og med har en mindre vekst i søkningen. Spesielt er det positivt at det datavitenskap er tilbake til søkertallene i 2013 og 2012, et studium som krever mer forkunnskaper i matematikk.

Nasjonalt er det en generell stor vekst til informatikkutdanninger.

IMØ

En mindre nedgang fra 2014, men relativt stabile søkertall siste 5-årene.

Petroleumsteknologi og Prosessteknologi

Nasjonalt er det en generell nedgang i søkningen til studier rettet mot olje og gass. Ved Universitetet i Bergen er det først og fremst studiet i Petroleumsteknologi og Prosessteknologi som får merke nedgangen. Fra 173 i 2014 (266 i 2013) er det nå bare 59 som har dette studiet på førsteprioritet.

På NTNU er nedgangen enda mer dramatisk for Petroleumsfag som går fra 286 til 77 førsteprioritetssøkere. Ved UiS går petroleumsteknologi (master) fra 159 til 78 og 3-årig fra 291 til 126.

Miljø- og ressursfag

En vekst i søkertallene på 24 % viser en positiv utvikling selv om det i utgangspunktet er små tall. Igjen er det klart større søkning til SV varianten enn MN varianten, etter en utjevning i 2013. Samlet er det for mange søkere, men det fortsatt få med forutsetninger i realfag.

Nasjonalt er det stabile tall ved lignende studier ved NMBU og HiT.

Lærerutdanningen

En liten vekst på toppen av fjorårets dobling av søkere til lektorprogrammet i realfag følger opp en nasjonal trend rundt økt popularitet for lærerutdanninger. Det er nå 69 førsteprioritetssøkere til 30 studieplasser.

Nasjonal er det som nevnt en vekst til lærerutdanninger generelt, men for lektorprogram har både NTNU og UiA har en nedgang samtidig som UiO og UiT har en oppgang.

Årsstudium

I 2015 har fakultetet sitt høyeste søkertall til årsstudiet siden studieprogrammene ble innført i 2003. Et søkertall på 204 tyder på at mange er usikre på arbeidsmarkedet nå når arbeidsplasser

forsvinner innen olje og gass. Det er svært vanlig at mange i slike tider søker videreutdanning for å posisjonere seg for andre muligheter.

Denne studentgruppen er veldig sammensatt. Det er først og fremst studenter som supplerer tidligere utdanning og bare tar noen få emner ved fakultetet. Mange av disse søkerne er lite seriøse og møter ikke ved semesterstart i august. Andre søker seg inn på årsstudiet fordi de er usikre på hvilket studieprogram de skal velge, og de søker så overgang til et studieprogram ved en seinere anledning. Uansett er dette relativt rimelige studenter selv om de i statistikken trekker ned studiepoengproduksjonen pr. student.

Interessante trekk

Interessant utvikling ved MN-UiO versus MN-UiB

På 90- tallet lå MN-UiO systematisk med mer en det dobbelte av søkere enn MN- UiB. Søkertallene fulgte hverandre rimelig systematisk og med nedgangen på slutten av 90-tallet gikk søkertallene ned tilsvarende begge steder. Etter årtusenskiftet hadde imidlertid MN-UiB en særegen vekst frem til 2004, noe som medførte at det ikke var langt igjen før søkertallene til de to fakultetene var på samme nivå. Dette var spesielt siden begge fakultetene i første rekke rekrutterer lokalt og derfor har MN-UiO et langt større befolkningsgrunnlag å rekruttere fra. MN- UiO har de siste årene arbeidet systematisk med læringsmiljøet for nye studenter, noe som trolig har bidratt til at eksisterende studenter i langt større grad enn tidligere har omtalt studiene positivt i sin hjemmemiljø. Dette er nok en av faktorene som nå forklarer deres vekst i søkertallet. Dette på tilsvarende måte som MN-UiB fikk en positiv effekt av arbeidet med læringsmiljøet i perioden 2000 – 2004. Selv om dette arbeidet har fortsatt tok trolig MN-UiB ut effektene i vekst i søkertall den gang og det kontinuerlige arbeidet har da opprettholdt søkertallene på et relativt høyt nivå og bidro til at fakultetet fikk sin naturlige andel av den generelle veksten fra 2008 til 2013.

Det er verdt å merke seg at årets vekst ved MN-UiO synes å være spesifikk for MN. Fag ved HF og SV har tilsvarende positiv søknadsutvikling både ved UiB og UiO.

Anbefaling

For å sikre bedre rekruttering:

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet , Universitetet i Bergen bør først og fremst fortsette å utvikle det helhetlige læringsmiljøet i fra 2 semester i bachelorutdanningen for å sikre bedre gjennomføring og et enda bedre omdømme.

Samtidig bør fakultetet revitalisere arbeidet med Handlingsplanen for rekruttering som ble laget for perioden 2013 -2017.

Bergen 21. mai 2015
@Haas1

Primørsøkere	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 14-15 tall	Endring 14-15 %	Plasser	Søkere pr. plass
Program med kjemi i første semester																	
Geologi	33	30	28	41	46	61	87	92	100	149	164	170	117	-53	-31 %	75	1,56
Anvendt geofysikk	30	12	utg														
Havbruksbiologi	28	38	19	16	16	17	17	19	21	15	22	14	16	2	14 %	15	1,07
Biologi	95	137	98	76	74	105	99	101	116	82	117	112	113	1	1 %	85	1,33
Fiskehelse	12	13	11	13	5	14	17	13	31	25	35	34	34	0	0 %	10	3,40
Molekylærbiologi	36	51	44	38	42	27	37	54	60	55	52	55	62	7	13 %	40	1,55
Kjemi	31	27	26	23	22	21	20	24	27	24	21	35	42	7	20 %	40	1,05
Nanoteknologi					48	31	38	38	37	27	42	44	55	11	25 %	20	2,75
	265	308	226	207	253	276	315	341	392	377	453	464	439	-25	-5 %	285	1,54
Program med behov for tyngre matematikk i førstesemester																	
Fysikk	?	68	43	44	44	41	40	44	42	53	55	57	53	-4	-7 %	45	1,18
Matem./statistikk	?	14	15	utg								10	9	-1	-10 %	10	0,90
Aktuar												13	12	-1	-8 %	10	1,20
Matemat ind og tekn												23	19	-4	-17 %	15	1,27
Matematikk	?	52	30	43	46	30	45	46	44	42	49	44	36	-8	-18 %	10	3,60
Meteorologi og oseanografi	?	35	45	41	27	34	41	52	41	26	28	31	27	-4	-13 %	30	0,90
Geofysikk (faste jord)	0	1	13	11	17	13	19	25	25	45	42	45	31	-14	-31 %	20	1,55
	109	170	146	139	134	118	145	167	152	166	174	223	187	-36	-16 %	140	1,34
Program med informatikk i første semester																	
Info-matem-økonomi	30	18	15	13	11	9	10	15	18	15	18	20	14	-6	-30 %	15	0,93
Datateknologi							83	78	91	114	116	122	123	1	1 %	40	3,08
Datavitenskap							14	23	26	31	37	18	31	13	72 %	10	3,10
Informatikk	66	106	58	42	60	50											
Bioinformatikk													20			10	
Datasikkerhet													57			15	
	96	124	73	55	71	59	107	116	135	160	171	160	245	85	53 %	90	2,72
Program med PTEK 100 i første semester																	
Petroleumsteknologi	66	55	72	82	94	90											
Prosessteknologi	0	17	16	22	18	21											
Petroleums- og Prosessteknologi							122	96	120	208	266	173	59	-114	-66 %	60	0,98
	66	72	88	104	112	111	122	96	120	208	266	173	59	-114	-66 %	60	0,98
Program som kan velge bort matematikk i første semester																	
Miljø- og ressursfag (MN)	12	16	12	8	10	11	19	16	15	14	17	13	17	4	31 %	15	1,13
Miljø- og ressursfag (SV)				17	13	16	22	12	27	25	21	28	34	6	21 %	9	3,78
Kystsoneforvaltning	13	10	2	utgått													
	25	26	14	25	23	27	41	28	42	39	38	41	51	10	24 %	24	2,13
Lærerutdanning																	
Lærer matm./nat.	0	7	11	24	12	4	9	7	9	7	-						
Lærer naturvitenskap	0	12	19	17	15	21	29	27	25	36	36	62	69	7	11 %	30	2,30
	0	19	30	41	27	25	38	34	34	43	36	62	69	7	11 %	30	2,30
Arstudiumstudenter																	
Mat.nat. årsstudium	160	133	142	126	103	101	126	133	128	141	138	165	204	39	24 %	75	2,72
Totalt for MN-fak	721	852	719	697	723	717	894	915	1003	1134	1276	1288	1254	-34	-3 %	704	1,78
Program som konkurrerer om realfagsstudentene men ikke ligger under MN-fak																	
Ernæring	0	0	99	49	46	38	94	70	73	96	68	77	76	-1	-1 %	34	2,24
Farmasi	112	76	64	42	50	43	43	46	48	59	62	65	81	16	25 %	24	3,38
IKT	78	50	57	35	53	41	49	23	25	32	28	38	28	-10	-26 %	20	1,40
Kognitiv vitenskap		nytt 2006		41	37	38	57	59	53	68	62	56	86	30	54 %	22	3,91